

ἀπὸ τὸ βούρδουλα τοῦ ἐνὸς καὶ τᾶλλου Γιάν-
ναρου καὶ Πώπ.

Νά, ὅμως τώρα ποὺ ὁ Ἀθηναϊκὸς τύπος,
μὲ τὸ ὠραῖο καὶ μὲ τάντρίκιο κίνημα, σηκώ-
νει περήφανα τὸ κεφάλι του, ξεσκλαβώνεται,
τελος πάντων ἀθροπίζεται. Ἡ ἐφημερίδα εἶ-
ναι δική σου, κύριε, καὶ νὰν τὴ χαίρῃσαι. Ἐ-
χεις καὶ τὴ γνώμη σου γιὰ τὸ δεῖνα πρόσωπο
ἢ γιὰ τὸ τάδε περιστατικό, ἔχε την, ὅχι ὁ-
μως ὡς ἐφημερίδα, μὰ ὡς ἄτομο, υπεύθυνα,
γιατὶ ἐφημερίδα δὲν εἶσαι ἐσὺ μοναχά, εἴμα-
στε ὅλοι μας. Καὶ γιὰ νὰ παρουσιάζεται ἡ
ἐφημερίδα μὲ μιὰ γνώμη, πρέπει ἡ γνώμη αὐ-
τὴ νὰ εἶναι γνώμη ὁλωνῶνε μας, κι ὅχι μο-
ναχὰ δική σου γνώμη, γιατί ἐμεῖς εἶναι γνω-
στὸ πὼς γράφουμε τὴν ἐφημερίδα κ' ἔτσι ἡ
εὐθύνη πέφτει κι ἀπάνου μας.

Ἔτσι σκεφτήκανε κ' ἔτσι μιλήσανε οἱ ἐρ-
γάτες—δημοσιογράφοι. Κι ὅταν ἀπὸ μιὰ τά-
ξη ἐργατικὴ βγαίνουν ὅχτῳ διαλεχτοὶ τῆς ἀν-
τιπρόσωποι καὶ μιλάνε ἔτσι, ξάστερα καὶ πα-
ληκαρίσια, θυσιάζοντος ἀκόμα καὶ τὸ ψωμί
τους γιὰ τὴν ἀτομικὴ τους ἀξιοπρέπεια, ἡ τά-
ξη αὐτὴ ἡ ἐργατικὴ πρέπει νὰ καμαρώνει πὼς
ἔσπασε τὶς ἀλυσίδες τῆς σκλαβιάς, πὼς τρά-
βηξε μπροστά, πολὺ μπροστά, ἀκόμα καὶ πὼς
καθιέρωσε μιὰν καινούρια ἠθικὴ, ὅχι συμ-
βατικὴ, μὰ γερὴ ἠθικὴ, στηριγμένη πάνου στὸ
γενικὸ Δίκαιο καὶ στὴν ἀτομικὴ Ἀξιοπρέπεια.

Ἔτσι γενικὰ τὸ βλέπουμε κ' ἔτσι γενικὰ τὸ
κρίνουμε ἐμεῖς τὸ Κίνημα. Ἔτσι, σὰ φιλε-
λεύτεροι καὶ ριζοσπάστες ποὺ εἶναι, θὰν τὸ
κρίνανε καὶ οἱ ἰδιοχτῆτες τῆς «Ν. Ἑλλά-
δας». Δὲν μπαίνουμε στὰ αἷτια καὶ δὲ γνω-
ρίζουμε, μὰ οὔτε καὶ μᾶς ἐνδιαφέρουν, τὰ κα-
θέκαστα. Μπορεῖ τὸ κακὸ αὐτὸ ν' ἀξίζε νὰ ξε-
σπάσει σ' ἄλλη ἐφημερίδα, κι ὅχι στὴ «Νέα
Ἑλλάδα», ποὺ ἐπιτέλους εἶναι, σχετικὰ, μιὰ
ἀπὸ τὶς πιὸ ἠθικὲς ἐφημερίδες κ' ἔκαμε καὶ
κάπιο καλὸ στὸν τόπο ἀφοῦ εἶχε τὸ κουράγιο
νὰ ξεσκεπάσει ἀρκετοὺς τενεκέδες καὶ νὰ πο-
δοπατήσῃ μερικὲς Ἀξίες ἀμφισβητούμενες.
Ἀκόμα καὶ στὸ Ζήτημά μας ἡ «Νέα Ἑλλάς»
δείχτηκε πάντα καλοπροαίρετη κι ἀρκετὲς φο-
ρὲς ἔγραψε λόγια ἐπαινετικά γιὰ τὸ «Νουμά».
Μὰ τὸ εἶπαμε. Το Ζήτημα τὸ παίρνουμε γε-
νικὰ καὶ ἀπρόσωπα. Καὶ μ' ὅση λύπη βλέπου-
με τὸ πάθημά της, μὲ τόση χαρὰ σφίγ-
γουμε τὸ χέρι τῶν ἄξιων παληκαριῶν, ποὺ μὲ
τ' ὠραῖο τους Κίνημα δὲ σηκώσανε μοναχὰ τὸ
δικό τους τὸ κεφάλι περήφανα, μὰ σηκώσανε
κι ἀλάκερο τὸν Ἀθηναϊκὸ τύπο καὶ τὸν φέ-
ρανε σ' ἓνα καινούριο ἐπίπεδο, πιὸ καθάριο
καὶ πιὸ ἠθικὸ ἀπὸ κεῖνο ποὺ βρισκότανε ἴσα-
με σήμερα.

ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ

ΦΙΛΗΜΑΤΑ

1.

Στὴν Ἀθήνα γεννήθηκα
Μιὰ νυχτιὰ ποὺ τὸ χιόνι
εἶχε στρωμένο κάτασπρο
τῆς σιγαλᾶς σεντόνι.

Κι' εἶπε ἡ Μοῖρα καὶ πρόσταξε :
«Τὸ μεγάλο καμίνι
θὰ κοχλάζει στὰ σπλάχνα σου—
Καὶ ποτεὶς νὰ μὴ σβύνει !»

2.

ὦ, τοῦ ἀγέρα τὸ φύσημα,
Τοῦ χειμῶνα τὰ χάρια
Στοὺς δρόμους τοὺς ἀδόμακρους
Τῆς Ἀθήνας, τὰ βράδια !

ὦ, τὰ φῶτα ποὺ βούρκωσαν
Σὰ ματάκια ποὺ κλαῖνε !
ὦ, οἱ καρδιὲς ποὺ μαραίνονται,
Μὰ δὲν ξέρουν τί θένε...

3.

Σὰ διάβασε ὁ πατέρας μου
Τὴν πρώτη τὴ στροφή μου
Στὴ μορφὴ του γὼ διάβαξα :
«Θὰ χαθεῖ τὸ παιδί μου.»

Κι' ἀλήθεια πὼς ἐχάθηκα
Στὰ κύματα τοῦ κόσμου,
Μ' ἄλλος κόσμος ἀνοίχτηκεν
Ὅμορφύτερος μπρὸς μου.

4.

Τοῦ πατέρα μου ἡ θύμιση,
Τὸ γέλιο τῶν παιδιῶ μου,
Τῆς ψυχῆς τὰ δεσμάτα
Στὸ πέρασμα τοῦ δρόμου,

Τῆς αὐγῆς τὰ τριαντάφυλλα,
Τοῦ χωρισμοῦ ἡ μανρίλα :
Ἡ ζωὴ ποὺ ὅλο κι' ἔρχεται
Κι' ὅλο πάει —Σὰν τὰ φύλλα...

5.

Στῆς μάχης μέσ' στὸ τριξίμο,
Στὴ βοὴ καὶ τὸ βρόντο,
Στῆς ζωῆς τὸ τρικύμισμα
Μὲς στοῦ χαμοῦ τὸν πόντο,

Στὸν οὐρανὸ ἓνα πίπισμα
Μὲ τρόμου βιάση ἀνέβη,—
Λὲς γοργὸ στερονοφίλημα
Μιάς ψυχῆς ποὺ μισεύει...

6.

« Ἦπια τὸ ἀθάνατο νερό,
Ποτές μου δὲν πεθαίνω·
Ὅπου λουλούδι δροσερό,
χώνομαι κι' ἀνασαίνω.

« Ὁ χάρος δὲ θὰ μὲ χαρεῖ,
Τοῦ κάκου τὸ κυνήγι.
Ὅπου πηγαίνει νὰ μὲ βρεῖ
Γὼ μόλις κι' ἔχω φύγει. »

7.

Στὰ ρόδα μόλις ἄνοιξαν,
Γνέψαν τὰ χελιδόνια,

Ποὺ θαρρεῖς καὶ γνωρίζουνταν
Ἐκὸς καίρους καὶ χρόνια...

Ἐκὸς τὸν καιρὸ ποὺ φύσηξαν
Τῇ γῆς τὰ θεῖα τὰ χεῖλη,
Ὅλο καὶ θ' ἀνταμώνουμε
Σὰν παλιοὶ καλοὶ φίλοι.

8.

ὦ, τὰ χρόνια πῶς τρέχουνε!
Τὰ χρονάκια πῶς πᾶνε!
Τὰ λουλούδια ποὺ ἀνθίζουνε
Καὶ σὲ λίγο σκορπᾶνε!

ὦ, τὰ καλά μου τὰ ὄνειρα,
Τὰ λευκὰ περιστέρια,
Ποὺ γοργὰ μὲ χαϊδεύουνε
Καὶ πάν' νὰ βροῦν τὰστέρια!

Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

ΓΟΥΣΤΑΒΟΥ ΓΚΕΪΓΕΡΣΤΑΜ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΑΔΕΡΦΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

2.

Εἴχαστε παντρεμένοι πολλὰ χρόνια, ὅταν μιὰ μέρα μοῦ εἶπε ξαφνικά, ἀπροετοίμαστα καὶ χωρὶς ἐξωτερικῆς ἀφορμῆς, ὅπως ἐρχόντανε πάντα τὰ δυνατότερα αἰσθηματά της :

— Δὲν πρέπει νὰ μὲ κάμῃς ποτὲ νὰ νοιώσω πῶς κατιτὶ ἀναμεταξύ μας γέρασε κ' ἐγὶνε συνηθισμένο. Τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ τὸ νοιώσω, θὰ πεθάνω.

Πόσες γυναῖκες δὲν εἶπαν τὸ ἴδιο καὶ πόσες δὲ ζήσανε γιὰ νὰ γελοῦν ἔπειτα μὲ τὰ λόγια τους! Ἄκουσα κάποτε μιὰ γυναῖκα νὰ λέγῃ τοῦ ἀντρός της :

— Δὲν πιστεύεις πῶς ὑπάρχουνε μερικὲς γυναῖκες ποὺ αἰσθάνονται ἀληθινὰ ἐκεῖνα ποὺ λὲν ὅλες οἱ γυναῖκες ;

Θυμοῦμαι πῶς μοῦ ἤρθε αὐτὸ στὸ νου, ὅταν ἄκουσα τὰ λόγια τῆς γυναικὸς μου καὶ πῶς μὲ τὸ συναίσθημα τῆς ἀλήθειας τῶν λόγων αὐτῶν, τῆς ἐτριξία τοῦ χέρι σὰ μόνῃ ἀπάντησιν. Ἦναι αὐτὸ ποὺ εἶπε, τὸ εἶπε σοβαρὰ κ' ἤξερα πῶς ἡ λέξις αἰσθηματικότητα δὲν εἶχε ὡς τὴ θέσιν της. Μὰ εἶδα κιόλας πῶς περίμενε νὰ τῆς πῶ κάτι καὶ γὼ καὶ γι' αὐτὸ τῆς ἀπάντησα :

— Δὲν πιστεύεις πῶς κατιτὶ μπορεῖ νὰ γεράσῃ καὶ νὰ γίνῃ συνηθισμένο, χωρὶς νὰ χάσῃ τίποτε ἀπὸ τὴ δύναμιν, τὴ χαρὰ καὶ τὴν ἱερότητά του ;

Τέντωσε τὰ μάτια καὶ μὲ κοιτάζε, σὰ νὰ ἤθελε νὰ δῇ στὸ βάθος τῆς ψυχῆς μου. Ἐπειτα μὲ πλησίασε

καὶ μὲ φίλησε καὶ παρατήρησα πῶς τὰ μάτια της εἶχαν ὕψος, ἐκεῖ ποὺ αἰστανόμουναι ὅλο τὸ σῶμα της γυρμένο στὸ δικό μου μὲ μιὰ μοναδική, μεγάλη τρυφερότητα.

— Τότε δὲ γεράσῃ κι' ἐγὼ γίνῃ συνηθισμένο, εἶπε. Τὸ λαχταρῶ νὰ γίνῃ.

Δὲν εἶπαμε οὔτε λέξι πιά. Εἶδα ὅμως πῶς ὅλη τὴν ἡμέρα εἶτανε γεμάτη ἡσυχία, σιωπηλὴ χαρὰ. Τὸ ἀπόγεμα βγήκε ὅξω στὸν κήπο καὶ τὴν ἄκουσα ποὺ τραγουδοῦσε μόνῃ κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρά μου μὲ λαγυρή, δόξδροση φωνῆ.

Ἐπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα ἤρθε μέσα μ' ἓνα μπουκέτο ἀγριολούλουδα, ὅπου ἡ καλοκαιρινὴ χλωρίδα ἔσμιγε ὅπως σμίγουν οἱ τόνοι σ' ἓνα τραγούδι. Τὰ ἔβαλε ἀμίλητη ἀπάνω στὸ τραπέζι μου καὶ χαμογέλασε σιωπηλά, γιὰ νὰ μὴ μ' ἐνοχλήσῃ στὴν ἐργασία μου. Ἐπειτα κάθισεν κ' ἡ ἴδια παρὰ πέρα κ' ἐπὶ ἔγραψα, σήκωνα κάποτε τὰ μάτια μόνο γιὰ νὰ τὴ δῶ. Ὁ βραδινὸς ἥλιος φώτιζε τὰ μύρκα της μαλλιά κ' ἐπαιξε στὰ χρώματα τοῦ προσώπου της, ποὺ ἐπαιρνε πάντα νέα ὄψη, ποτὲ δὲν εἶταν ἴδιο.

3

Καὶ δὲ γέρασε ποτὲ κάτι ἀναμεταξύ μας καὶ δὲν ἐγίνε συνηθισμένο. Γνωρίζω πῶς προσφέρω ἓνα μεγάλο λόγο. Μὰ εἶναι ἀληθινός. Καὶ γι' αὐτὸ μπορῶ νὰ πῶ ἀκόμα :